

The American Hungarian Federation

Serving the Community since 1906 - Fidelissimus ad Mortem

Keynote Address of Dr. Tamas Fellegi on the Commemoration on the 1848 Hungarian War of Liberation and Hungarian National Day

March 15, 2014, Washington, D.C.

Hölgyeim és uraim!
Kedves Barátaim!

Először is szeretném megköszönni az Amerikai Magyar Szövetségnek a megtiszteltetést, hogy én lehetek a mai ünnepség szónoka. Felemelő érzés jeles nemzeti ünnepen beszélni. Ugyanakkor nehéz dolog is. Nehéz közhelyek nélkül beszélni. Nehéz ma már természetesnek tetsző dolgokról újat mondani. Ma szabadok és függetlenek vagyunk. Generációk nőttek már fel az 1989-1990-ben megtalált és újraélt szabadságban, függetlenségben és demokráciában. Fontos, hogy emlékezhetünk 1848-49-re, fontos, hogy emlékezhetünk 1956-ra, mert mindig arra emlékeztetnek minket, hogy nem volt mindig így.

Bárhogyan is van, a múlt nagy eseményeit, amelyek nemzeti ünneppé nemesedtek, mindig a mával vetjük össze. Mindig azt keressük: a múlt üzenete eljutott-e a mába? Amit elődeink szerettek volna, amiért életüket áldozták, amiért börtönt és száműzetést vállaltak, megvalósítottuk-e? Nem véletlen tehát az sem, hogy az utókor milyen jeles napokat, milyen történéseket emel az ünnep, a nemzeti ünnep szintjére.

Nekem személy szerint március 15 a legszebb magyar ünnep: a megújulás, a szabadság, az új Magyarország, és a modern magyar nemzet ünnepe. Nem véletlen, hogy az elnyomó hatalmak mindig félték tőle - minden korban így volt ez. Emlékszem fiatakorunk március 15-i hivatalos és nem hivatalos ünnepségeire. A kádári hatalom félelmére, a rendőrség és a munkásőrség kivonulásaira, amellyel az ellenünneplést akarták megakadályozni. Nem véletlen, hogy a fiataloknak március 15-e volt A NEMZETI ÜNNEP – csupa nagybetűvel. Hiszen március 15. a cselekvő remény ünnepe.

A reményé, amely március 15-e zászlajára mindenekelőtt a szabadságot írta fel. Az egyes ember szabadságát és a magyar nemzet szabadságát. Függetlenség az országnak, szabadság a nemzetnek, és szabadság mindenkinek. Nem véletlen, hogy a forradalom, majd a magyar szabadságharc során Közép-Európa szinten minden nemzete adott harcost, mégpedig szabadságharcost a magyar ügynek. Lengyelek, szerbek, horvátok, osztrákok, németek együtt harcoltak velünk magyarokkal az osztrákok és az oroszok ellen, és ne feledjük, hogy 20 ezer zsidó hazafi is ott volt a magyar szabadságharcosok között.

A szabadság, a szolidaritás nem ismer, nem ismerhet határokat. Március üzenete egyértelmű: mindig és mindenhol hallatnunk kell a hangunkat, tennünk kell, ahol országok függetlenségét, nemzetek szabadságát vagy az emberi jogokat sérelem éri, veszély fenyegeti. Akkor vagyunk hűek önmagunkhoz, akkor vagyunk méltó örökösei március nagyszerű eszméinek és áldozatvállalásának, ha ezt megtesszük otthon, és megtesszük külföldön. Mi magyarok megtanultuk értékelni a szolidaritás erejét 1848-49-ben és 1956-ban is. Mint ahogy fontos volt számunkra Amerika támogatása az 1970-es és 1980-as években a magyar kisebbség jogai melletti kiállásban. A szabadságharc népeként aggodalommal és teljes szolidaritással kell fordulnunk Ukrajna felé is. Nemcsak az ott élő magyar közösség védelmében, nemcsak azért, mert a határaink mellett évtizedek óta nem tapasztalt konfliktus jelent meg, hanem mert a szabadság és a demokrácia országa, a szabadság és a demokrácia népe vagyunk.

Ebből az erőből kell merítenünk és kiállnunk ma is testvéreink mellett, a magyar közösségek mellett legyen szó nyelvhasználatról, autonómiáról, vagy az anyanemzethez való tartozásról jogáról és a kettős állampolgárságról. Személy szerint büszke vagyok arra, hogy tagja voltam annak a magyar kormánynak, amely nemcsak beszélt róla, de meg is valósította a nemzeti összetartozás koncepcióját és a kettős állampolgárságot.

1848 forradalma utat mutat: ha a helyzetünk azt követeli, megalkuvás nélkül szembe kell szállnunk akár a legnagyobb hatalmakkal is, hogy kivívjuk vagy megvédjük szabadságunkat és szuverenitásunkat. Ezt az utat jártuk 1848-1849-ben, ezt az utat jártuk 1956-ban is, és nem szabad letérnünk erről az útról a 21. században sem.

A kommunista diktatúra bukásával Magyarország visszakerült a szabad és demokratikus országok világába. Éppen idén lesz 15 éve, hogy csatlakoztunk a NATO-hoz és 10 éve, hogy teljes jogú tagként beléptünk az Európai Unióba. Országunkat nem fenyegeti olyan veszély, amely katonai szabadságharcot követelne meg. A katonai-politikai megszállási rendszert megtestesítő Varsói Szerződés, vagy a gazdasági szuverenitást eltörlő KGST ma már a múlthoz tartozik. A szuverén nemzeti politika kérdése azonban ma is égető kérdés. A gazdasági vagy pénzügyi függőség sokszor teremthet olyan helyzetet, amely egy ország nemzeti érdekeit hátrányosan érinti. Teremthet olyan helyzeteket, amely során gazdasági és pénzügyi döntéseket nálunk erősebb hatalmak diktálnak vagy kényszerítenek ránk. Ez még akkor is előfordulhat, ha a kényszer piacnak, a kényszerítő döntést pedig piaci magatartásnak hívják. Ezért amikor függetlenségről és szuverenitásról beszélünk, akkor ezekre is gondolunk. Magyarország érdeke az, hogy az ország jövőjét meghatározó gazdasági döntések ne külföldi vállalati központokban szülessenek, hanem saját hazánkban. Alapvetően fontos, hogy ezeket az érdekeket kellő súllyal tudja a mindenkori magyar kormány képviselni - legyen ez az Európai Unió keretében, vagy bármely más partnerünkkel való kétoldalú kapcsolataink keretében. Oda kell figyelniük partnereink és barátaink véleményére, de nem kell elfogadnunk a kioktatást.

Fontos, hogy lássuk: 1848 forradalmát katonailag leverték, de 1848 lényege győzött: a gyász, az aradi gyilkosságok, a hosszú elnyomás és a terror árnyékában is Magyarország a jövő útjára lépett. 1848 leverte forradalom volt, de nem vesztes forradalom. A kommunizmus évtizedei alatt alakult ki a vesztes forradalom hamis koncepciója. 1848-49 az egyik legsikeresebb szabadságharcunk volt, amelynek céljai 18 évvel később teljesedtek ki a Kiegyezéssel. A Kiegyezés soha nem látott fellendülést hozott az ország életében, és kezdetét vette a "boldog békeidő", amit ha nem szakít félbe az I. Világháború, akkor talán a mai napig is tartana. Ezt az eredményt a forradalom nélkül bizonyosan nem tudtuk volna elérni. Ez azt is bizonyítja, hogy a történelmi fordulópontok mindig sokarcúak. 1848-49 és a Kiegyezés jól mutatja, hogy Kossuth, Széchenyi, Batthyány, Petőfi és Deák ugyanannak a szabadságvágynak a különböző arcai voltak. Mindannyian a magyarság érdekeit szolgálták, mindannyian a jövőt és a reményt testesítették meg,

még akkor is, ha sok mindent különbözőképpen képzeltek el megvalósítani. Mindig irigyeltem az amerikaiakat, ahogyan történelmük hőseit, kiemelkedő alakjait tisztelik, mai pártállástól függetlenül. Az ember ellátogat az arlingtoni nemzeti temetőbe és azonnal látja, érzékeli az amerikai nemzeti egység lényegét. Ezt biztosan meg kell tanulnunk nekünk is.

A katonai vereség és az elnyomás sokakat kényszerített emigrációba. Kossuth világszerte jelképe lett a szabadságnak, a magyar szabadságnak. Miután Magyarországon már nem volt lehetősége, külföldről segítette a magyar ügyet, s képviselte azt a világban. Számomra ennek az az üzenete, hogy Magyarországért nem csak Magyarországon lehet sokat tenni. Attól még, hogy valaki nem Magyarországon él, fontos Magyarország számára. Ez az alapja a Hungary Initiatives Foundation-nek. Ez a felfogás és hit vezetett, amikor felvállaltam az alapítvány kialakítását és megvalósítását. Az összetartozás nincsen és nem lehet feltételekhez kötve. Van, aki fiatalon emigrált, van, aki már külföldre született, de szerencsére ezek a tények a jövőben már nem fogják gátolni az összetartozás szándékát - Erdélytől Kárpátaljáig, vagy a Felvidéktől Ohio-ig. Büszke vagyok arra, hogy mindez az alatt a kormány alatt válhatott valósággá, amelyben szolgálhattam és hogy ennek a valóságnak a tevékeny alakítója lehetek.

'48 legfontosabb tanulsága: különböző habitussal rendelkező emberek, különböző elképzelésekkel harcoltak egy közös célért: Magyarország szabadságáért és függetlenségéért. A fiatalság Petőfiékkel az élen, Széchenyi István, a legnagyobb magyar és az őt követő "fontolva haladók", Deákkal, a haza bölcsével az élen, mindannyian Magyarország sorsának jobbra fordítását tűzték ki célul. A fő üzenet, az én megértésem szerint az, hogy egymással szembeni ellenérzéseket, ellentétes elképzeléseket –még ha komoly kompromisszumok árán is, - mindig tudnunk kell félre tenni, ha egy nagy közös cél eléréséről van szó.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.